

Vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas noteikumi Nr. GLWL 08 /1

Spēkā no 2008. gada 1. novembra

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība. .	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

1. TERMINI

1.1. **Apdrošinātājs** – AAS “Seesam Latvia”.

1.2. **Apdrošinājumaņēmējs** – juridiska vai fiziska persona, kura noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.

1.3. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas līgumā norādītā persona, kuras civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta.

1.4. **Apdrošināšanas līgums** – apdrošinātāja un apdrošinājumaņēmēja vienošanās par apdrošināšanas nosacījumiem. Apdrošināšanas līgums sastāv no pieteikuma apdrošināšanai, apdrošināšanas polises, apdrošināšanas polises pielikumiem, grozījumiem un apdrošināšanas noteikumiem.

1.5. **Apdrošināšanas polise** – dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu. Apdrošināšanas polise ir neatņemama apdrošināšanas līguma sastāvdaļa.

1.6. **Apdrošināšanas periods** – apdrošināšanas līguma darbības laiks.

1.7. **Apdrošinātais risks** – apdrošināšanas līgumā paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.

1.8. **Apdrošināšanas gadījums** – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts pēkšņs un iepriekš neparedzams, no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura dēļ apdrošināšanas perioda laikā, kas norādīts polisē, tiek nodarīts kaitējums veselībai, dzīvībai, fiziskajam stā-

voklim un/vai materiālie zaudējumi trešajai personai un par ko ir paziņots apdrošinātājam ne vēlāk kā 1 (vienu) gadu pēc apdrošināšanas perioda, kas norādīts polisē, izbeigšanās un, kuram iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa saskaņā ar apdrošināšanas līgumā atrunāto.

1.8.1. **Sērījveida zaudējumi** – zaudējumi vai bojājumi, ko izraisījis viens un tas pats notikums vai apstākļi, uzskatāms par vienu apdrošināšanas gadījumu neatkarīgi no tā, vai tas ticis atklāts vienas vai vairāku apdrošināšanas polišu periodu laikā, un vai produkcija ir tikusi piegādāta ar vienu vai vairākām reizēm.

Ja šāds zaudējums vai bojājums ir atklāts dažādu apdrošināšanas polišu periodu laikā, jāuzskata, ka tas noticis tās apdrošināšanas polises perioda laikā, kad zaudējums ticis konstatēts pirmo reizi.

1.9. **Atbildības limits** – maksimālā apdrošināšanas atlīdzības summa zaudējumu kompensēšanai par vienu atsevišķu apdrošināšanas gadījumu un par vairākiem apdrošināšanas gadījumiem kopā apdrošināšanas perioda laikā.

1.10. **Apdrošināšanas prēmija** – apdrošināšanas līgumā noteiktais maksājums par apdrošināšanu.

1.11. **Apdrošināšanas atlīdzība** – atbildības limita ietvaros izmaksājamā summa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

1.12. **Pašrisks** – apdrošinātā līdzdalība katrā apdrošinā-

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība. .	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

šanas gadījumā, kas fiksēta naudas summā vai izteikta procentos un kas tiek atreķināta no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības kopsummas.

Apdrošinātājs var izlietot pašrisku vai tā daļu, lai panāktu jebkuras celtas prasības vai tiesas lietas atrisināšanu, un pēc attiecīgā tiesas lēmuma saņemšanas apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam nekavējoties jāatmaksā apdrošinātajam pašrisks vai tā daļa, ko ir izlietojis apdrošinātājs.

1.13. **Apdrošināšanas objekts** – vispārējā civiltiesiskā atbildība (I) un/vai civiltiesiskā atbildība par produkciju (II) atbilstoši apdrošināšanas polisē minētajam.

1.14. **Vispārējā civiltiesiskā atbildība** – saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu tiek segts radītais kaitējums veselībai, dzīvībai vai fiziskajam stāvoklim un/vai materiālie zaudējumi, ieskaitot finansiālos zaudējumus, kas tieši izriet no radītā kaitējuma veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālajiem zaudējumiem, polisē norādītā atbildības limita apmērā, ko apdrošinātais rada trešajai personai un par ko apdrošinātais ir atbildīgs saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ar noteikumu, ka atbildība rodas no darbības vai bezdarbības apdrošināšanas perioda laikā veicot polisē norādīto saimniecisko darbību.

1.15. **Atbildība par produkciju** – saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu tiek segts radītais kaitējums veselībai, dzīvībai vai fiziskajam stāvoklim vai materiālie zaudējumi, ieskaitot finansiālos zaudējumus, kas tieši izriet no radītā kaitējuma veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālajiem zaudējumiem, polisē norādītā atbildības limita apmērā, ko apdrošinātais rada trešajai personai un par ko apdrošinātais ir atbildīgs saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ar noteikumu, ka atbildība ro-

das no darbības vai bezdarbības apdrošināšanas perioda laikā polisē norādītās produkcijas lietošanas rezultātā.

1.16. **Pieteikums apdrošināšanai** – apdrošinātāja noteiktas formas un satura dokuments, kuru apdrošinājumaņēmējs aizpilda un iesniedz apdrošinātajam, lai informētu par apdrošināmo risku, kā arī par citiem ar šo risku saistītiem faktiem un apstākļiem. Pieteikums apdrošināšanai ir neatņemama apdrošināšanas līguma sastāvdaļa.

1.17. **Apdrošināšanas piedāvājums** – piedāvājums, kuru apdrošinātājs sagatavo, lai informētu apdrošinājumaņēmēju par apdrošināšanas līguma noteikumiem un/vai izmaiņām tajos.

1.18. **Trešā persona** – fiziska vai juridiska persona, kurai apdrošinātā darbības un/vai bezdarbības rezultātā nodarīti zaudējumi un ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzība saskaņā ar apdrošināšanas līguma nosacījumiem.

1.19. **Distances saziņas līdzeklis** – elektronisks saziņas līdzeklis ar kura palīdzību ir iespējams noslēgt apdrošināšanas līgumu, pusēm neatrodoties klātienē.

1.20. **Polises darbības teritorija** – Latvijas Republika, ja apdrošināšanas līgumā nav minēts savādāk. Visas prasības pret apdrošināto tiek celtas un tiesvedība par zaudējumiem tiek ierosināta Latvijas Republikas teritorijā.

1.21. **Saimnieciskā darbība** – apdrošinātā uzņēmējdarbības veids, kas norādīts apdrošināšanas polisē.

1.22. **Apdrošinātā darbinieks ir:**

(a) jebkura nodarbinātā persona, kas ar apdrošināto ir noslēgusi darba un/vai apmācības un/vai uzņēmuma līgumus un/vai kura pilda savus darba pienākumus apdrošinātā vārdā.

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība. .	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

- (b) (i) jebkura amatpersona, vadošs darbinieks, kamēr tie savu pilnvaru robežās apdrošinātā vārdā veic apdrošināšanas polisē norādīto saimniecisko darbību,
- (ii) jebkurš meistars vai strādnieks kā apakšuzņēmējs vai persona, ko pieņēmis darbā jebkurš no viņiem,
- (iii) jebkura pašnodarbinātā persona,
- (iv) jebkura persona, ko apdrošinātais nolīdzis vai uz laiku pieņēmis darbā no cita darba devēja uz līguma pamata, saskaņā ar kuru tiek uzskatīts, ka persona strādā pie apdrošinātā, kas apdrošināšanas periodā nodarbināta pie apdrošinātā un veic apdrošināšanas polisē norādīto saimniecisko darbību.

1.23. **Apdrošinātā produkcija** – jebkuras preces vai ražojumi (pēc tam, kad tie ir pārstājuši būt apdrošinātā īpašumā vai pārziņā), ko ražojis, būvējis, uzstādījis, labojis, apkalpojis, apstrādājis, pārdevis, piegādājis vai izplatījis apdrošinātais.

1.24. **Kaitējums veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim** – traumas guvums vai slimība trešajām personām (neatkarīgi no tā, vai šiem bojājumiem/slimībai ir nāvējošas sekas vai nav).

1.25. **Materiālie zaudējumi** – īpašuma bojājums vai tā pilnīga/daļēja bojāeja, ja īpašums pieder trešajām personām.

2. INFORMĀCIJA PAR APDROŠINĀMO RISKU

2.1. Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apdrošinājumaņēmēja pienākums ir sniegt visu informāciju, kas ne-

pieciešama apdrošinātājam apdrošināmā riska izvērtēšanai. Apdrošinātājs saņemto informāciju apstrādās un glabās saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

2.2. Apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs par sniegtās informācijas patiesīgumu un pilnīgumu. Jebkurš viltojums, nepareizs apgalvojums un/vai noklusēšana var būt par iemeslu apdrošināšanas līguma izbeigšanai un/vai atteikumam izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, izņemot, ja likums “Par apdrošināšanas līgumu” to nepieļauj gadījumā, kad informācija sniegta vieglas neuzmanības rezultātā.

2.3. Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir paziņot apdrošinātājam par citiem, spēkā esošiem apdrošināšanas līgumiem, kas attiecas uz to pašu apdrošināšanas objektu.

3. IZMAIŅAS SĀKOTNĒJĀ INFORMĀCIJĀ

3.1. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, rakstiski paziņot apdrošinātājam par visiem apstākļiem, kuri var palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, kā arī paziņot par jebkādam izmaiņām saimnieciskajā darbībā un pieteikumā apdrošināšanai sniegtajā informācijā, ja tās attiecas uz apdrošināto risku.

Attiecībā uz šādu paziņojumu apdrošinātājs patur sev tiesības neieklejaut šīs izmaiņas apdrošināšanas līgumā vai iekļaut, aprēķinot papildus apdrošināšanas prēmiju, ja šo izmaiņu rezultātā apdrošinātais risks palielinās.

Apdrošinātā riska iespējamība uzskatāma par palielinājušos, ja apdrošināšanas līgumā norādītie prēmijas aprēķinu veidojošie rādītāji ir pieauguši atšķirībā no sākotnēji norādītajiem vairāk kā par 15 (piecpadsmit) %.

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība..	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

3.2. Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas, tā darbības laikā, kā arī 3 (trīs) gadus pēc šīs polises apdrošināšanas perioda beigām apdrošinātājam ir tiesības, bet netiek uzlikts par pienākumu, jebkurā laikā veikt apdrošinātā īpašuma, saimnieciskās darbības, grāmatvedības pārbaudi un revīziju, ciktāl tas attiecas uz šo apdrošināšanas līgumu, lai pārliecinātos, vai nav notikušas izmaiņas sākotnējā informācijā.

4. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANAS UN SPĒKĀ STĀŠANĀS KĀRTĪBA

4.1. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts, pamatojoties uz informāciju, ko Pieteikumā apdrošināšanai sniedzis apdrošinājumaņēmējs.

4.2. Apdrošinātājs pirms apdrošināšanas līguma var sagatavot apdrošināšanas piedāvājumu. Gadījumā, ja apdrošinājumaņēmējs iemaksā apdrošinātāja bankas kontā apdrošināšanas piedāvājumā norādīto apdrošināšanas prēmiju, apdrošināšanas līgums netiek uzskatīts par noslēgtu, ja apdrošināšanas piedāvājumā nav norādīts savādāk.

4.3. Apdrošināšanas līgums tiek uzskatīts par noslēgtu un stājas spēkā nākamajā dienā pēc polisē noteiktās apdrošināšanas prēmijas vai tās pilnā apjomā samaksātās pirmās daļas saņemšanas apdrošinātāja kasē vai bankas kontā, bet ne ātrāk kā polisē norādītajā apdrošināšanas perioda pirmajā dienā.

4.4. Ja puses rakstiski vienojas par to, ka apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas datuma, tad gadījumā, ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta apdrošinātāja noteiktajā termiņā un apmērā,

tiek uzskatīts, ka apdrošināšanas līgums ir stājies spēkā ar polisē norādīto apdrošināšanas perioda sākuma datumu.

4.5. Ja, pretēji apdrošināšanas polisē norādītajam, apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa netiek samaksāta noteiktajā termiņā un apmērā, tad tiek uzskatīts, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā no tā noslēgšanas dienas. Atsevišķs paziņojums par to, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā, apdrošinājumaņēmējam nosūtīts netiek.

4.6. Apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksa pēc apdrošināšanas polisē norādītā apmaksas termiņa neuzliek apdrošinātājam pienākumu uzņemties jebkādas saistības.

4.7. Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, izmantojot distances saziņas līdzekli, spēkā ir tāda pati apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās kārtība kā līgumu noslēdzot apdrošinātāja birojā, izņemot gadījumu, kad apdrošinātājs ir paredzējis savādāk.

5. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA IZBEIGŠANA

5.1. Ja pretēji apdrošināšanas līguma noteikumiem kārtējais apdrošināšanas prēmijas maksājums nav samaksāts norādītajā termiņā un apjomā, apdrošinātājs nosūta apdrošinājumaņēmējam rakstveida brīdinājumu par nesavlaicīgi un/vai nepilnīgi veikto apdrošināšanas prēmijas kārtējo maksājumu ar uzaicinājumu samaksāt apdrošināšanas prēmijas atlikušo daļu atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem.

5.2. Ja apdrošinājumaņēmējs nesamaksā apdrošināšanas prēmijas kārtējo maksājumu brīdinājuma noteiktajā

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība.....	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

termiņā un apmērā, apdrošinātājs, izbeidzoties brīdījumā norādītajam termiņam, automātiski izbeidz apdrošināšanas līgumu, neatmaksājot apdrošinājumaņēmējam iepriekš iemaksāto apdrošināšanas prēmiju. Atsevišķs paziņojums par to, ka apdrošināšanas līgums tiek izbeigts un iemaksātā prēmijas daļa netiek atmaksāta, apdrošinājumaņēmējam nosūtīts netiek.

5.3. Apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana neietekmē apdrošinātāja tiesības pieprasīt no apdrošinājumaņēmēja apdrošināšanas prēmiju vai tās daļu par periodu, kad apdrošināšanas līgums bijis spēkā.

5.4. Apdrošinātājam vai apdrošināšanasņēmējam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts 15 (piecpadsmitajā) dienā pēc rakstiskā paziņojuma par apdrošināšanas līguma izbeigšanu nosūtīšanas. Pārtraucot apdrošināšanas līgumu, saskaņā ar iepriekšminēto, apdrošinājumaņēmējam netiek atmaksāta prēmijas daļa par neizmantoto polises periodu.

5.5. Ja Apdrošināšanas līgums tiek pārtraukts, pamatojoties uz apdrošinājumaņēmēja rakstisku iesniegumu, tad prēmija par izmantoto apdrošināšanas periodu tiek aprēķināta sekojoši:

Polises periods	Prēmija
0 līdz 3 mēneši	35 % no gada prēmijas
3 līdz 6 mēneši	60 % no gada prēmijas
6 līdz 9 mēneši	80 % no gada prēmijas
9 līdz 12 mēneši	100 % no gada prēmijas

Prēmija netiek atmaksāta, ja polise tiek anulēta saskaņā ar punktu 5.2.

6. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA UN/VAI APDROŠINĀTĀ PIENĀKUMI

6.1. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apņemas ievērot un izpildīt visas prasības, kuras ir izvirzījis apdrošinātājs, kā arī ievērot un izpildīt papildus prasības, kuras apdrošinātājs rakstiski izvirzīs saistībā ar apdrošināto risku.

6.2. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir darīt visu iespējamo, lai novērstu negadījumu rašanos un lai uzturētu labā kārtībā savu īpašumu, iekārtas un visu, kas tiek izmantots saimnieciskajā darbībā. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir nekavējoties novērst jebkuru pamanītu defektu vai avārijas briesmas, vai arī veikt tādas papildu drošības pasākumus, kādas prasa apstākļi.

7. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA UN APDROŠINĀTĀ SAVSTARPĒJIE PIENĀKUMI

Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir informēt apdrošināto par to, ka apdrošinātais tiek apdrošināts saskaņā ar noteiktu apdrošināšanas līgumu, par kura nosacījumiem apdrošinājumaņēmējs ir vienojies ar apdrošinātāju un apdrošinātajam šie nosacījumi ir saistoši, tie ir jāievēro un jāpilda, kā arī jāizskaidro, kādas sekas iestājas gadījumā, ja apdrošinātais neizpilda un/vai nepienācīgi izpilda kādu no apdrošināšanas līguma noteikumiem.

8. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA UN/VAI APDROŠINĀTĀ PIENĀKUMI PĒC APDROŠINĀTĀ RISKA IESTĀŠANĀS

8.1. Par apdrošinātā riska iestāšanos apdrošinājumaņēmējs nekavējoties, tiklīdz tas uzzina un tiklīdz tas

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātāja savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākumi pēc apdrošinātāja riska iestāšanās.....	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība.....	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

iespējams, paziņo apdrošinātājam par kaitējumu trešajām personām, kas var būt par pamatu prasības celšanai pret apdrošināto saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu un veic visus iespējamus pasākumus, lai novērstu, ierobežotu un samazinātu iespējamo zaudējumu apmēru.

8.2. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākums ir nodrošināt apdrošinātāja prasību konstatēt un novērtēt zaudējumu apjomu un to rašanās apstākļus, kā arī apdrošinātāja piekļūšanu cietušajam objektam.

8.3. Apdrošinājumaņēmējs iesniedz apdrošinātājam rakstisku apdrošināšanas atlīdzības prasības pieteikumu, visus dokumentus, kas raksturo apdrošinātāja riska iestāšanos un tā izraisītos zaudējumus, kā arī iesniedz jebkādu citu informāciju un/vai dokumentāciju, kuru pieprasa apdrošinātājs, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 1 (viena) gada laikā no dienas, kad apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais zināja vai bija informēts par apdrošinātāja civiltiesiskās atbildības iestāšanos un ne vēlāk kā 1 (viena) gada laikā pēc apdrošināšanas perioda izbeigšanās. Prasības pieteikumam jāpievieno cietušās trešās personas rakstiska prasība.

8.4. Ja to prasa apdrošinātāja riska specifika, par riska iestāšanos informēt policiju un/vai ugunsdzēsējus un/vai citas kompetentās institūcijas.

8.5. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākums ir pierādīt apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. Pierādīšanas pienākums gulstas uz apdrošinājumaņēmēju un/vai apdrošināto.

8.6. Apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam, nekavējoties uz sava rēķina jāveic viss saprātīgi nepieciešamais, lai novērstu atkārtotu kaitējumu veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālos zaudēju-

mus, ko trešajām personām varētu radīt tie paši apstākļi. Saskaņā ar šiem noteikumiem šie izdevumi atmaksāti netiek.

8.7. Bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam vai kādai citai personai nav tiesības, viņa vārdā vai pārstāvot to, izteikt atzīšanos, izteikt piedāvājumus vai dot solījumus, pieņemt vai izmaksāt atlīdzību, vai atzīt civiltiesiskās atbildības iestāšanos. Tas, ka apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais bez rakstiskas saskaņošanas ar apdrošinātāju apmaksā prasītos zaudējumus, piekrit maksājuma veikšanai vai akceptē prasību, neuzliek par pienākumu apdrošinātājam tos atlīdzināt.

8.8. Apdrošinātājam ir tiesības, bet nav pienākums apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātāja vārdā izskatīt un kārtot ikvienu prasību, kas attiecas uz šo apdrošināšanas līgumu, jebkurā tās izskatīšanas stadijā vai instancē, pārņemot un vadīt aizstāvību vai prasības apmierināšanu, lai turpinātu savā labā apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja vārdā apmierināt prasību par atlīdzību vai zaudējumiem.

8.9. Ja pret apdrošināto ir celta prasība vai tiesā ierosināta lieta, visi saistībā ar šo lietu saņemtie dokumenti, jebkura prasība, tās pieteikums, sūdzība, pieprasījums, pavēste un uzaicinājums ierasties tiesā vai piedalīties tiesas procesā, kas attiecas uz apdrošināšanas gadījumu, apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam jāiesniedz apdrošinātājam tūlīt pēc to saņemšanas. Nepieciešamības gadījumā apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais var pilnvarot apdrošinātāju nepieciešamo dokumentu vai to kopiju iegūšanai un viņa interešu pārstāvēšanai tiesā vai citās instancēs.

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās.....	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība.....	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

9. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA UN/VAI APDROŠINĀTĀ PIENĀKUMU NEPILDĪŠANAS SEKAS

9.1. Ja apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā jebkāda darbība vai bezdarbība ir bijusi vai būs par iemeslu apdrošinātāja maldināšanai, apdrošināšanas līgums tiks atzīts par spēkā neesošu no tā noslēgšanas dienas, izņemot, ja likums “Par apdrošināšanas līgumu” to aizliedz gadījumā, kad maldināšana pieļautā viegla neuzmanības rezultātā. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju apdrošinātājs neatmaksā.

9.2. Apdrošinātājs, pēc saviem iesakiem, var atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību vai samazināt atlīdzības izmaksu par 50 (piecdesmit)%, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nav izpildījis vai ir izpildījis daļēji kādu no apdrošināšanas līgumā noteiktajām prasībām, kā arī, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir pārkāpis jebkāda Latvijas Republikā spēkā esoša normatīvā akta prasības, kuras ir attiecināmas uz konkrēto apdrošināšanas gadījumu. Izņēmums ir, ja šāda apdrošināšanas līguma noteikumu prasību neizpilde notikusi viegla neuzmanības rezultātā — šādā gadījumā apdrošinātājs rīkojas saskaņā ar likuma “Par apdrošināšanas līgumu” normu noteikumiem.

9.3. Apdrošinātājs apdrošināšanas atlīdzību neizmaksā, ja apdrošinātā riska iestāšanās ir izraisījis apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā vai trešās personas ļauns nolūks vai rupja neuzmanība. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju apdrošinātājs neatmaksā.

10. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSAS KĀRTĪBA

10.1. Apdrošinājumaņēmējs iesniedz apdrošinātājam rakstisku iesniegumu par apdrošinātā riska iestāšanos.

10.2. Apdrošinātājs izvērtē no apdrošinājumaņēmēja saņemto iesniegumu un citus dokumentus, lai konstatētu vai apdrošinātā riska iestāšanās gadījums ir apdrošināšanas gadījums:

10.2.1. ja tiek konstatēts apdrošināšanas gadījums un puses ir vienojušās par apdrošināšanas atlīdzības apmēru, tad:

- apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu;
- apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 5 (piecu) darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas;
- apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība tiek atrunāta izmaksu protokolā vai jebkādā citā veidā, pusēm savstarpēji vienojoties.

10.2.2. ja tiek konstatēts apdrošināšanas gadījums, bet puses nav vienojušās par apdrošināšanas atlīdzības apmēru:

- apdrošinātājam ir tiesības pieprasīt papildus dokumentus apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai;
- apdrošinātājam ir tiesības vienpersoniski izlemt un pieaicināt ekspertu apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai; eksperta slēdziens būs saistošs gan apdrošinājumaņēmējam, gan apdrošinātājam;
- izvērtējot eksperta atzinumu, apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un citiem strīdīgajiem jautājumiem.

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība. .	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

- apdrošināšanas atlīdzības apmērs un izmaksas kārtība tiek fiksēta izmaksu protokolā, kuru paraksta gan apdrošinātājs, gan apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais;

- apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 5 (piecu) darba dienu laikā pēc izmaksu protokola parakstīšanas;

10.2.3. ja apdrošināšanas gadījums netiek konstatēts:

- tad apdrošinātājs pieņem lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību;

- par pieņemto lēmumu apdrošinātājs paziņo apdrošinājumaņēmējam 5 (piecu) darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

10.3. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta pēc kompensācijas principa, ja puses nav vienojušās savādāk.

10.4. Apdrošinātājs cietušajam kompensē tikai tos zaudējumus, kas ir radušies saistībā ar apdrošināšanas gadījumu un ir pierādīti ar attiecīgiem dokumentiem.

10.5. No jebkuras izmaksājāmās apdrošināšanas atlīdzības tiek atrēķināts pašrīks, ja puses nav vienojušās savādāk.

10.6. Gadījumā, ja apdrošināšanas prēmijai piemērots dalītais maksājums, tad no izmaksājāmās apdrošināšanas atlīdzības apdrošinātājam ir tiesības ieturēt starpību starp samaksāto un pilno apdrošināšanas prēmiju.

10.7. Apdrošinātājam ir tiesības no izmaksājāmās atlīdzības summas atrēķināt jebkādu nesamaksāto vai nokavēto prēmijas maksājumu vai tā daļu, kā arī jebkādas citas nesamaksātās summas, kas saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu, apdrošinājumaņēmējam būtu jāsamaksā apdrošinātājam.

11. KOMPENSĀCIJAS PRINCIPS

11.1. Piemērojot kompensācijas principu, gan izmaksājamā, gan izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt apdrošināšanas gadījumā radītos zaudējumus.

11.2. Kompensēti tiek tikai pierādītie zaudējumi.

11.3. Netiek kompensēti zaudējumi, kas radušies pirms apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās datuma.

11.4. Netiek kompensēti zaudējumi, kas radušies pirms / pēc apdrošināšanas perioda.

12. DOMSTARPĪBU ATRISINĀŠANAS KĀRTĪBA

12.1. Jebkuras domstarpības tiks risinātas pārrunu ceļā.

12.2. Ja domstarpības radušās, pamatojoties uz to, ka kāds jautājums netiek regulēts apdrošināšanas noteikumos, tad šī jautājuma atrisināšanai puses piemēros Latvijas Republikas likumus, tai skaitā Likumu "Par apdrošināšanas līgumu" un "Patērētāju tiesību aizsardzības likumu".

12.3. Ja pusēm neizdosies atrisināt domstarpības pārrunu ceļā, tad lieta tiks nodota izskatīšanai Latvijas Republikas tiesā saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem.

12.4. Apdrošināšanas līguma dalījums punktos, apakšpunktos un to nosaukumos neietekmē teksta juridisko skaidrojumu.

13. VISPĀRĒJIE IZŅĒMUMI

13.1. Apdrošinātāja atbildība kompensēt zaudējumus neiestājas tajā gadījumā, ja zaudējumi radušies izņēmumu

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība. .	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

mu rezultātā, kas paredzēti Latvijas Republikas normatīvajos aktos vai apdrošināšanas līgumā.

13.2. Vispārīgie izņēmumi ir:

13.2.1. terorisms – terora akti vai to rezultāts, neatkarīgi no jebkādiem citiem cēloņiem, kas sagādīšanās dēļ vai kā citādi ir veicinājuši zaudējumus, bojājumus vai izdevumu rašanos; šā nosacījuma kontekstā ar terorismu saprotama vardarbība vai bīstama darbība, kas apdraud cilvēka dzīvību, materiālu vai nemateriālu īpašumu vai infrastruktūru ar nolūku ietekmēt jebkuru valdību vai turēt sabiedrību vai kādu tās daļu bailu varā;

13.2.2. karš, militārs iebrukums, pilsoņu karš, sacelšanās, revolūcija un dumpis militāras vai citādas varas uzurpācijas gadījumā.

13.3. Saskaņā ar šiem noteikumiem tāpat tiek izslēgta jebkāda atbildība saistībā ar zemāk minēto:

13.3.1. **Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātajam nodarītie zaudējumi**

- kas attiecas uz zaudējumiem, ko apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātais nodarījis sev, kā arī uz zaudējumiem, kurus apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātais vai arī apdrošinātie savstarpēji nodarījuši viens otram.

13.3.2. **Darbiniekam nodarītie zaudējumi**

(a) kas attiecas uz zaudējumiem, kas nodarīti apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā darbiniekam, tam strādājot pie apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā,

(b) kas attiecas uz zaudējumiem, kuri apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam jāatlīdzina darbi-

niekam kā šī darbinieka darba devējam saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu.

13.3.3. **Pārdotā produkcija**

- par zaudējumiem, kas rodas saistībā ar apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā produkciju vai pašai produkcijai, kas ir pārdota, bet vēl nav piegādāta.

13.3.4. **Piegādātā produkcija**

par jebkādiem zaudējumiem vai bojājumiem:

(a) piegādātajai produkcijai.

(b) īpašumam, kas nav piegādātā produkcija, ja bojājums var tikt novērsts labojot vai aizvietojojot piegādāto produkciju. Netiek segtas jebkādas izmaksas saistībā ar pretenzijām par pašu piegādāto produkciju, tās atpakaļ atgriešanu, labošanu, aizvietošanu vai produkcijas atsaukšanu, izņemšanu no apgrozības tirgū.

13.3.5. **Atbildība par produkciju**

- par jebkādiem zaudējumiem, kas trešajām personām rodas saistībā ar apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā produkciju (piegādātajām precēm vai veiktajiem pakalpojumiem), izņemot atbildību par pārtikas produktiem un dzērieniem, kas paredzēti lietošanai apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā saimnieciskās darbības vietā.

Šis punkts kā izņēmums netiek piemērots, ja apdrošināšanas polisē tieši norādīts, ka uz šo apdrošināšanas objektu segums ir spēkā.

13.3.6. **Kļūdains vai nepilnīgi veikts darbs**

- par izmaksām, kas radušās nekvalitatīvi vai nepilnīgi veikta darba labošanas vai atkārtotas veikšanas rezultātā, neatkarīgi no tā, kura persona ir veikusi šo darbu.

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās.....	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība.....	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

13.3.7. Īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu un kontrole

- par jebkādiem zaudējumiem, kas radušies no nekustamā īpašuma īpašumtiesībām, turējuma vai valdījuma, ja zaudējumi izriet no šāda nekustamā īpašuma apsaimniekošanas funkcijām.

Šis punkts kā izņēmums netiek piemērots, ja nekustamais īpašums ir norādīts apdrošināšanas polisē (vai pieteikumā apdrošināšanai) un to izmanto pats apdrošinātais saimnieciskās darbības veikšanas nolūkos.

13.3.8. Līgumiskā atbildība

(a) kad šādu tiesisko atbildību apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais uzņēmis tikai saskaņā ar noslēgto vienošanos, līgumu, solījumu vai doto garantiju, galvojumu un kas nebūtu spēkā bez šīm saistībām, kā arī civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem, kurus radījis apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā apakšuzņēmējs, ja vien polisē nav norādīts savādāk,

(b) kas izriet no līguma un saistīta ar līgumsaistību nepildīšanu vai nepienācīgu pildīšanu, vai kas radušies solījumu vai doto garantiju par pabeigšanas laiku, darba iznākumu, darba kvalitāti u.tml. nepildīšanas rezultātā un kas nebūtu spēkā bez šīm saistībām, kā arī par zaudējumiem, kurus apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nav radījis, bet apņēmis atbildzināt,

(c) par zaudējumiem vai bojājumiem, kuri radušies, ja apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā piegādātā produkcija neveic līgumā paredzētās funkcijas vai nedarbojas vispār,

(d) par zaudējumiem vai bojājumiem, kurus ir uzņēmusies segt jebkura trešā persona apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā vārdā, ja vien apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nav apstiprinājis, ka šī trešā persona nav spējīga segt augstākminētos zaudējumus.

13.3.9. Tīšs nodoms, rupja neuzmanība

- par zaudējumiem, kuri radušies, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais vai cietuši trešā persona rīkojušies ar tīšu nodomu vai pieļaujot rupju neuzmanību, kā arī par zaudējumiem, kas apzināti, ļaunprātīgi nodarīti trešajai personai. Šī punkta kontekstā par rupju neuzmanību uzskatāma tādu pienākumu neievērošana, kas minēti šo noteikumu punktā 6.2, ja to neievērošanas pamatā konstatējama pārmērīga nevēriba.

13.3.10. Zināms zaudējuma vai bojājuma risks

- par zaudējumu vai bojājumu, ja vaina, defekts vai cits pamats atbildībai ir bijis zināms vai tam būtu jābūtu zināms apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam apdrošināšanas spēkā stāšanās laikā.

13.3.11. Satiksme un transporta līdzekļi

- par jebkādiem zaudējumiem, kas rodas

(a) lietojot transportlīdzekli vai citu ar motoru aprīkotu ierīci ceļu satiksmē, kas pakļauta transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātai apdrošināšanai vai citam līdzvērtīgam institūtam ārvalstu likumdošanā.

Šis izņēmums neattiecas uz:

(i) zaudējumiem vai bojājumiem citiem transportlīdzekļiem, kuri iesaistīti iekraušānā, izkraušānā vai citā tamlīdzīgā darbībā uzņēmumu iekšējā

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība. .	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

- teritorijā šīs darbības veikšanas laikā un kamēr šie transportlīdzekļi vai to daļas nepieder vai nav nodotas apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pārvaldījumā, uzraudzībā vai kontrolē,
- (ii) zaudējumiem vai bojājumiem, kurus radījuši mehāniska pašgājējiekārta, kamēr tā tiek izmantota kā darba rīks uzņēmumu iekšējā teritorijā.
- (b) lietojot jebkuru gaisa satiksmes vai ūdens transporta līdzekli, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātāis ir atbildīgs kā transporta līdzekļa īpašnieks, likumīgais valdītājs vai lietotājs, vai persona, kas devusies norīkojumā, izmantojot šo transporta līdzekli, vai ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātāis ir jebkuras iepriekš uzskaitītās personas darba devējs.

13.3.12. **Produkcija lidaparātiem**

- par jebkādiem zaudējumiem vai bojājumiem, ko radījuši apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā produkcija, kas kā detaļa, iekārta vai aprīkojums ir iekļauta jebkurā transportlīdzeklī, kurš būvēts vai paredzēts lidošanai.

13.3.13. **Apkārtējai videi nodarītais kaitējums**

- kā cēlonis ir dūmu, tvaiku, kvēpu, sodrēju, putekļu, izgarojumu, skābju, sārmu, toksisku ķīmisku vielu, šķidrums vai gāzu, atkritumvielu vai citu kairinošu, indīgu vai sārpojošu vielu izdalīšanās, noplūde vai izplūde uz zemes, augsnes, atmosfērā vai jebkurā ūdenstecē, ūdenstilpē vai gruntsūdeņos.

Izdevumi, kas radušies saistībā ar vides saindēšanas vai piesārņošanas novēršanu, kā arī profilaktisko pasākumu veikšanu, saskaņā ar šiem noteikumiem netiek atmaksāti.

13.3.14. **Pakāpeniski veidojies mitrums un plūdi**

- par zaudējumiem vai bojājumiem, kas radušies no:

- (a) pakāpeniski veidojoša mitruma,
- (b) plūdiem, kas radušies lietus vai atkušņa rezultātā,
- (c) plūdiem, kas radušies kanalizācijas, aku, notekcauruļu, grāvju vai citu tamlīdzīgu objektu pārplūšanas rezultātā, kā arī saistībā ar jebkādiem šo objektu defektiem, kuri radušies projektēšanas, celtniecības, ražošanas rezultātā.

13.3.15. **Gruntsūdeņi**

- par jebkādiem zaudējumiem, ko izraisījušas izmaiņas gruntsūdeņu līmenī.

13.3.16. **Zemes nogrūvumi**

- par jebkādiem zaudējumiem vai bojājumiem, ko izraisījuši zemes gabalu nosēšanās (attiecas arī uz jebkurām ēkām, kas atrodas uz šiem zemes gabaliem), zemes nogrūvumi, zemes satricinājums.

13.3.17. **Kodolreakcija, radiācija vai radioaktīvs saindējums**

- par jebkādiem zaudējumiem vai bojājumiem, kas tieši vai netieši radušies vai kuru cēlonis ir saistīts ar:

- (a) jonizējošo radiāciju vai saindēšanos, kuru izraisījuši jebkāda kodoldegviela vai jebkādi kodolatkritumi, kas radušies kodoldegvielas sadegšanas rezultātā,
- (b) jebkādu eksplozīvu kodolsavienojumu vai radioaktīvu, toksisku, eksplozīvu vai citu veselībai bīstamu vielu lietošanas,
- (c) jebkādiem kodolreaktoriem, kodolspēkstacijām, rūpnīcām, teritorijām vai iekārtām, kas saistītas ar kodolenerģijas ražošanu vai kodoldegvielas vai ko-

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība. .	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

dotalkritumu ražošanu vai uzglabāšanu, vai rīkošanos ar tiem.

13.3.18. Ķīmiski produkti un to ekvivalenti

- par jebkādu zaudējumu vai zaudējumiem, ko jebkādā formā vai daudzumā izraisījis svins vai svina krāsa, polihlorinētais bifenils (PCB), hlorinētais ogļdeņradis, urea formaldehīds, dietilstilbestrols (DES), tabaka, tabakas produkti vai tabakas dūmi, metināšanas dūmi, ģenētiski modificēto organismi (GMO), nanotehnoloģiski elementi produktos, peļņums, sēnītes vai baktērijas uz celtnēm vai citām struktūrām.

13.3.19. Azbests

- par zaudējumu vai zaudējumiem, ko tieši vai netieši izraisījis azbests vai kvarcs (silīcija dioksīds), vai ar kvarcu saistīti putekļi, vai jebkādi azbestu vai kvarcu (silīcija dioksīdu) saturoši materiāli, vai ar kvarcu saistīti putekļi jebkādā formā un daudzumā, vai kas radušies to rezultātā vai kā to sekas.

13.3.20. Elektromagnētiskais lauks

- par kaitējumu veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālajiem zaudējumiem, kas cēlušies no elektromagnētiskā lauka (EML) un/ vai elektromagnētiskās radiācijas (EMR) ietekmes, tai skaitā no jebkura veida EML/ EMR starojuma saistībā ar jebkāda veida elektriskās enerģijas līniju vai elektriskās enerģijas ražojumu.

13.3.21. AIDS

- par zaudējumiem, izmaksām vai jebkāda veida izdevumiem, kas saistīti ar jebkādam prasībām, kas tieši vai netieši cēlušās, saistītas ar vai attiecas uz kaitējumu veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim (ieskaitot emocionālu kaitējumu vai garīgu traumu vai fobiju), kas radies, attīstījies no vai jebkādā citā veidā saistīts ar legūtā Imūndeficīta

Sindromu (AIDS) vai Hepatītvīrusu A,B,C vai to patogēnu ierosinātajiem. Šis izņēmums ietver arī aizstāvēšanās izmaksas un medicīnisko pārbaudu izmaksas saistībā ar aizdomām par inficēšanos ar kādu no šiem vīrusiem.

13.3.22. Plāni, ieteikumi vai instrukcijas

- par jebkādiem zaudējumiem, ko izraisījušas kļūdas vai nepilnības plānos, pētniecības vai mērījumu rezultātos, aprēķinos, zīmējumos, darba specifikācijās vai ziņojumos.

13.3.23. Profesionālā atbildība

- kas saistīta ar profesionālo pakalpojumu, konsultāciju vai padomu sniegšanu vai nesniegšanu no apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā puses vai tā vārdā, tai skaitā attiecībā uz karšu, plānu, viedokļu, atskaišu, pārskatu, finanšu aprēķinu, dizaina vai īpašu specifikāciju sagatavošanu vai apstiprināšanu.

13.3.24. Izrakteņu iegūšanas vai spridzināšanas darbi

- par jebkādiem zaudējumiem, ko izraisījuši izrakteņu iegūšanas vai spridzināšanas darbi vai to rezultātā radušies grunts nosēšanās vai zemes nogrūvumi.

13.3.25. Apmelojums vai neslavas celšana

- par jebkādiem zaudējumiem vai bojājumiem, kas radušies no jebkāda veida personas goda un cieņas aizskaršanas, apmelojuma, neslavas celšanas, kuru veicis apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais, vai kura veikta viņa vārdā.

13.3.26. Morālais kaitējums

- par jebkādiem zaudējumiem/prasībām saistībā ar morālā kaitējuma radīšanu.

13.3.27. Sagaidāmās peļņas atrāvums, soda naudas

- par sagaidāmās peļņas atrāvumu, dikstāves izmaksām, soda naudām, līgumsodiem par līguma nepildīšanu vai

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība..	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

nepilnīgu pildīšanu (līgumsodiemi, kavējuma naudām, procentiem) vai citām līdzīgām sankcijām.

13.3.28. Psihotropo vielu iedarbība

- par jebkādiem zaudējumiem, ja apdrošinātais tos nodarījis alkohola, narkotisku vai citu toksisku/psihotropu vielu iedarbībā.

13.3.29. Finansiālie zaudējumi

- par jebkādiem finansiāliem zaudējumiem, kas tieši neizriet no kaitējuma veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālajiem zaudējumiem, kas tiek segti saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu, kā arī par jebkādiem finansiāliem zaudējumiem, kas radušies citām personām, kas nav tās personas, kam tieši ir nodarīts kaitējums veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālie zaudējumi, kas tiek segti saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu.

13.3.30. Citas apdrošināšanas polises, likumdošanas aktos noteiktā obligātā apdrošināšana

- par zaudējumiem vai bojājumiem, kas tiek segti ar jebkuru citu atbildības apdrošināšanas polisi, tai skaitā obligāto apdrošināšanu, kura ir izdota apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam un ir spēkā esoša vai kura tika izdota pirms šīs polises spēkā stāšanās datuma.

13.3.31. Būvniecība

- par zaudējumiem, kas radušies sakarā ar celtniecības, pārbūves vai remontdarbiem, ja tā nav polisē tieši minēta kā apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā saimnieciskā darbība.

Šis punkts kā izņēmums netiek piemērots, ja zaudējumi radušies sakarā ar tādiem kosmētiskajiem remontdarbiem, kuru veikšanai nav nepieciešams saņemt būvat-

ļauju saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas aktu prasībām.

13.3.32. Saistīto personu prasības

par jebkuru prasību no fiziskas vai juridiskas personas

- kuru tieši vai netieši kontrolē, vada vai pārvalda apdrošinātais/apdrošinājumaņēmējs vai tā atrodas apdrošinātā /apdrošinājumaņēmēja īpašumā;

- kam pieder, kas kontrolē, vada vai pārvalda apdrošināto/apdrošinājumaņēmēju;

- kurā, vai kura filiālē, meitas vai mātes uzņēmumā apdrošinātais/apdrošinājumaņēmējs ir padomes, valdes vai cita veida izpildinstitūcijas loceklis, darbinieks vai persona, kura pastāvīgi veic darbu un jebkāda cita veida līguma pamata, kurš pēc būtības līdzinās darba līgumam.

13.3.33. Apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam piederošs, pārvaldījumā, uzraudzībā vai kontrolē nodots īpašums

- par zaudējumiem vai bojājumiem īpašumam, kurš tajā laikā, kad tika veikta darbība vai pieļauta neuzmanība, kas izraisīja notikušo negadījumu:

- atradās apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā likumīgā valdījumā, turējumā vai lietojumā vai apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais to bija aizņēmis vai kā citādi ieguvus savā pārvaldījumā, uzraudzībā vai kontrolē,

- tika izgatavots no pasūtītāja materiāla, uzstādīts, labots, uzglabāts, transportēts vai citādi atradās apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā, vai citas personas, kas rīkojas tā vārdā, rīcībā, aprūpē vai bijā tā darba objekts,

1. Termiņi.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās...	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība..	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

- par kuru apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais bija uzņēmies atbildību kā tā glabātājs vai attiecībā uz kuru tam bija pienākums novērst zaudējumus, ņemot vērā apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā saimnieciskās darbības vai darba, kas izraisījis bojājumus, raksturu vai tiešo iedarbības, ietekmes sfēru.

13.3.34. Atkārtoti apdrošināšanas gadījumi

- par zaudējumiem, kas atkārtoti radušies viena un tā paša iemesla dēļ, kas jau iepriekš radījis zaudējumus, kurus apdrošinātājs atlīdzinājis šīs apdrošināšanas polises vai iepriekšējo apdrošināšanas polišu periodu darbības laikā.

14. APDROŠINĀTĀJA LĒMUMA PIEŅĒMŠANAS TERMIŅI

14.1. Apdrošinātājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pieņem 1 (vienu) mēnešu laikā, skaitot no dienas, kad ir saņemts visus izlemšanai nepieciešamos dokumentus un pierādījumus.

14.2. Gadījumā, ja objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot iepriekš noteikto termiņu, tad termiņš tiek pagarināts līdz 6 (sešiem) mēnešiem.

15. VAIRĀKU PERSONU CIVILTIESISKĀ ATBILDĪBA PAR ZAUDĒJUMIEM

Ja par vienu apdrošināšanas gadījumu ir atbildīgas vairākas personas, saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu tiek atlīdzināta tikai tā zaudējuma daļa, kas attiecas uz apdrošinātā atbildību. Ja apdrošinātā atbildības apmērs nav precīzi nosakāms, apdrošinātājs atlīdzinās to zaudējuma daļu, kas attiecas uz apdrošināto, kopējo zaudējumu apjomu proporcionāli sadalot uz atbildīgo personu skaitu.

16. REGRESA TIESĪBAS

Pēc atlīdzības izmaksas cietušajai trešajai personai apdrošinātājam ir regresa tiesības pilnas izmaksātās summas apmērā pret atbildīgo personu, ja tas nav apdrošinātais.

17. VAIRĀKAS CIETUŠĀS PERSONAS

Ja cietušas ir vairākas personas un zaudējumu faktiskais apmērs pārsniedz polisē norādīto atbildības limitu par vienu atsevišķu apdrošināšanas gadījumu, apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta katram prasītājam proporcionāli viņam nodarīto zaudējumu apmēram, lai kopējā izmaksājamā atlīdzības summa nepārsniegtu apdrošināšanas polisē norādīto atbildības limitu par vienu atsevišķu apdrošināšanas gadījumu.

18. ATBILDĪBAS LIMITA ATJAUNOŠANA

Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošināšanas polisē noteiktais atbildības limits samazinās par izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu. Ja apdrošinājumaņēmējs vēlas atjaunot sākotnējo atbildības limitu, tam jāveic papildus apdrošināšanas prēmijas iemaksa. Apdrošinātājam ir tiesības atteikties limita atjaunošanu sākotnējā apmērā, ja tas ir nokārtojies savas ar konkrēto apdrošināšanas līgumu noteiktās saistības attiecībā uz iepriekšējiem apdrošināšanas gadījumiem.

1. Termini.....	1
2. Informācija par apdrošināmo risku.....	3
3. Izmaiņas sākotnējā informācijā.....	3
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība.....	4
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana.....	4
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi.....	5
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi.....	5
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās... .	5
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas.....	7
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība. .	7
11. Kompensācijas princips.....	8
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība.....	8
13. Vispārējie izņēmumi.....	8
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš.....	14
15. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem.....	14
16. Regresa tiesības.....	14
17. Vairākas cietušās personas.....	14
18. Atbildības limita atjaunošana.....	14
19. Zaudējumu atlīdzība.....	15

19. ZAUDĒJUMU ATLĪDZĪBA

Papildus 1.14. un 1.15. punktos minētajam zaudējumu atlīdzība sevī ietver arī:

19.1. visus tiesāšanās izdevumus (izņemot tiesāšanos šķīrējtiesā), kurus prasītājam saskaņā ar LR tiesas lēmumu ir jāsaņem no apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā,

19.2. citas izmaksas un izdevumus, kurus apdrošinātājs ir rakstiski apstiprinājis, ar nosacījumu, ka:

- (i) prasība tika pieteikta apdrošinātājam pirms tiesvedības uzsākšanas, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais par to tika informēts pirms tiesvedības uzsākšanas.
- (ii) apdrošinātāja atbildība šīs apdrošināšanas polises ietvaros nepārsniedz attiecīgajā polisē norādīto atbildības limita apmēru.
- (iii) tiesāšanās izdevumi attiecas uz zaudējumiem, kuri atlīdzināmi saskaņā ar šiem noteikumiem.

